

ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ГНІЗДУВАННЯ БІЛОГО ЛЕЛЕКИ НА ЗАЛІЗО-БЕТОННИХ ОПОРАХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Створено та встановлено платформу під гніздо на залізобетонній опорі, розроблено методи охорони гнізд білих лелек, що дозволить забезпечити птахів та зберегти їх популяцію.

Ключові слова: Охорона, популяція, білий лелека, гніздо

Abstract

A platform for a nest on a reinforced concrete support was created and installed, methods of protection of nests of white storks were developed, which will allow to protect birds and preserve their population.

Keywords: Protection, population, white stork, nest

Вступ

Сьогодні одна з головних проблем людства – проблема поганої екології. Птахи, як ніхто інший це відчувають, серед них і лелека білий. Вид є надзвичайно чутливим до шумового та хімічного забруднення довкілля, тож коли птах помічає зміни в довкіллі не в кращий бік птах покине територію і наступного до цього місця не повернеться.

Кількість лелек та їх гнізд у нашому краї постійно зменшується. Головною причиною лелечого дискомфорту в зоні помешкання й досі залишається людина. Вона призводить до непоправних змін у навколишньому середовищі та сильно впливає на довкілля, засмічуючи його.

Мета роботи: збільшити популяцію білих лелек, створюючи штучні гніздівлі, розвинути почуття відповідальності в молодому поколінні та запобігання зменшенню кількості існуючих гнізд та аварій на лініях електропередач, створені домівками птахів.

Результати дослідження

В результаті дослідження ми дійшли висновку про те, що головна причина зменшення популяції птахів – людина, яка розорює місце кормових біотопів птаха (осушуючи болота, затоплюючи пасовища), нерідко птахи були отруєні пестицидами призначені шкідників на сільських угіддях.

Але найсильніше птахи страждають через засмічення людиною територій, де гніздиться та харчується лелека, оскільки часто птахи плутають маленькі пластмасові деталі з дрібними тваринками та ковтають їх, через те, що шлунок птаха не призначений для такого роду речовин лелека невдовзі помирає.

Ще одна з'ясована нами причина загибель птахів, а саме молодих пташенят, на лініях електропередач через аварії спровоковані гніздами птахів та при випадінні з гнізд молодих пташенят, що нездатні до польоту, саме тому нами було прийнято рішення встановити платформу для підняття гнізд на висоту до 1 м, для зменшення ризику аварій на залізо-бетонних опорах ЛЕП.

1. Виготовили металеву платформу під гніздо лелек, та гніздо з лози на платформу.
2. Встановили три штучні гніздівлі для лелек. (вулиця Макаренка, вулиця Сковороди, вулиця Шевченка).
3. Виготовили брошуру «Лелеки – давні супутники людини. Збережемо їх!».
4. Беремо участь у науково – практичних семінарах і програмах спрямованих на охорону білого лелек.

Таблиця 1 – Аналіз фенологічних спостережень (2019 рік, провулок Вербовий)

Що спостерігали	Про що довідалися в результаті спостережень
Приліт птахів	18 - 21 березня
Облаштування гнізда	25 березня – 15квітня
Поява яєць	26 квітня – 1 яйце 29 квітня – 2 яйце 3 травня – 3 яйце
Колір яйця	Білий
Початок насиджування	3 26 квітня
Поява пташенят	27 травня – 3 червня
Зовнішній вигляд пташенят	Новонароджені лелечата вдягнені у ніжний сірувато-білий пух, дзьоб у них темний, ніжки — жовто-рожеві.
Догляд за пташенятами	До 18 червня дорослі птахи постійно були біля пташенят. Годували їх обидва птахи. Вони приносили їжу у дзьобі чи в глотці. З 18 червня пташенята залишались у гнізді без батьків.
Виліт пташенят з гнізда	26 липня
Відліт лелек	22 серпня

Висновки

На залізобетонній опорі ЛЕП було встановлено спеціальну платформу для підняття гнізда, тим самим убезпечення його від аварій на лініях електропередач, всі гнізда на досліджуваній території були взяті під опис місцевою владою, проведено заходи для школярів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Охорона білого лелеки в Польщі, Україні та Білорусі / Андрій Бокотей, Іренеуш Калуга, Андрій Абрамчук ; [за ред. Андрія Бокотей]. – Львів : Природниче товариство „Восіан”, 2010. – 20 с.
2. Чарівний світ білого лелеки / В. М. Грищенко ; Українське товариство охорони птахів. - Чернівці : Золоті литаври, 2005. – 160 с.

Хрептієвська Валерія Віталіївна - студент групи ТЗД-20б, Факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: Chreptiewska@gmail.com

Науковий керівник: **Кватернюк Сергій Михайлович** – д-р техн. наук, професор кафедри екології, хімії та технологій захисту довкілля, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Khreptievskaya Valeria Vitalievna - student of TZD-20b group, Faculty of Civil Engineering, Civil and Ecological Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: Chreptiewska@gmail.com

Supervisor: **Kvaterniuk Serhii M.** — Dr. Sc. (Eng.), Professor of the Department of Ecology and Environmental Safety, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia